PENGURUSAN INSTITUSI PENGAJIAN PONDOK DI DAERAH BALING; SATU ANA LISIS

Projek Sarjana Ini Diserahkan Kepada Sekolah Siswazah Untuk
Mernenuhi Sebahagian Daripada Keperluan
Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan)
Universiti Utara Malaysia

Oleh

MD ZUKI BIN HASHIM

© MD ZUKI BIN HASHIM, 1997 .Hakcipta terpelihara

KEBENARAN MENGGUNAKAN PROJEK

Penyerahan projek ini adalah sebagai memenuhi sebahagian pengajian lepasan ijazah Universiti Utara Malaysia (UUM). Saya bersetuju supaya pihak perpustakaan menjadikan projek ini sebagai rujukan. Saya juga bersetuju bahawa kebenaran membuat salinan keseluruhan atau sebahagian daripadanya untuk tujuan akademik mesti mendapat kebenaran daripada penyelia saya atau semasa ketiadaan beliau kebenaran tersebut hendaklah diperolehi daripada Dekan Sekolah Siswazah. , Sebarang penyalinan, pengambilan atau penggunaan keseluruhan atau sebahagian daripada projek ini untuk tujuan komersil tidak dibenarkan tanpa kebenaran bertulis daripada saya. Di samping itu pengiktirafan kepada saya dan Universiti Utara Malaysia wajar diberikan dalam sebarang bentuk kegunaan bahan-bahan yang terdapat di dalam projek ini.

Permohonan untuk kebenaran membuat salinan atau lain-lain kegunaan, sama ada secara keseluruhan atau sebahagian boleh dibuat dengan menulis kepada:

Dekan
Sekolah Siswazah,
Universiti Utara Malaysia
06010 Sintok
Kedah Darul Aman

ABSTRAK

Tujuan utama kajian ini ialah untuk meninjau sejauhmanakah tahap pelaksanaan amalan-amalan pengurusan di Institusi Pengajian Pondok (I PP) dari segi pengurusan kurikulum, kokurikulum. kewangan dan sumber manusia.

Bagi memperolehi maklumat berkaitan dengan kajian, satu set soal selidik telah digunakan. Responden kajian adalah seramai 62 orang guru dan pentadbir yang sedang berkhidmat di IPP di daerah Baling. Data yang diperolehi diproses menggunakan kaedah statistik deskriptif dengan perisian SPSS for Windows 7.5. Dapatan kajian menunjukkan bahawa tahap pelaksanaan amalan pengurusan bagi kategori pengurusan kurikulum, kokurikulum, kewangan dan sumber manusia berada puda tahap sederhana.

Berdasarkan dapatan kajian ini, adalah dicadangkan pihak pengurusan IPP dapat meningkatkan pengetahuan dan kemahiran pengurusan dengan menghadiri kursus-kursus pengurusan. Jabatan Agama Islam (JAIK) perlulah memainkan peranan utama dengan menyediakan peruntukan kewangan yang mencukupi dan pakej kursus pengurusan kepada semua pentadbir IPP.

ABSTRACT

The main purpose of the study was to investigate the stages of implementing management functions among Islamic Private Schools (IPS) in terms of curriculum management, cocurriculum management, financial management and human resource management.

In order to gather research information, one set of questionnaire was used. The respondents of the study were 62 IPS teachers and administrators in the district of Baling. The gathered data were processed using descriptive statistic method by SPSS for Windows 7.5 software. The finding of the study showed that the stages of implementing management functions in the IPS in terms of curriculum management, cocurriculurn management, financial management and human resource management is merely moderate satisfied.

Based on this result, IPS administrators are recommended to improve their management knowledge and skills by attending management courses. Jabatan Agama Islam Kedah (JAIK) is also recommended to play a major role to provide enough financial assistance and provide management courses packages for IPS administrators.

PENGHARGAAN

Kesyukuran yang tidak terhingga ke hadrat Allah s.w.t yang telah mengizinkan kesempatan meneroka sekelumit ilmu limpahan-Nya di permukaan alarn semesta ini. Terlma kasih juga kepada Kementerian Pendidikan Malaysia Institut Aminuddin Baki, Universiti Utara Malaysia dan sekolah-sekolah kajian yang telah menjadi wasilah mencapai cita-cita diri, keluarga, masyarakat, agama dun bangsa untuk melahirkan sekumpulan sarjana pengurusan yang akan melonjakkan kecemerlangan pengurusan pendidikan negara. Penghargaan yang tidak terhingga kepada Tuan Syd Abdul Rahman bin Syd Zin yang telah banyak mengorbankan rnasa, pemikiran dan usaha untuk memberikan bimbingan dan sumbangan ilmu tanpa mengenal erti jemu. Terima kasih sekali lagi kerana menjadikan diri ini serasakan sebagai seorang sahabat di dunia dan di Akhirat. Penghargaan ini juga khas ditujukan buat isteri tercinta, Daaezah binti Meor Mokhtar yang telah banyak berkorban masa, perasaan dan keselesaan untuk turut serta memberikan kelapangan yang seluas-luasnya bagi diri ini memburu cita-cita yang tersemai sekian lama. Juga buat anuk-anak, Amir Syakirin dan Ain Syakirah yang tidak pernah rnembosankan dan sentiasa memahami ketinggian impian abah.

JADUAL KANDUNGAN

BAB		Mukasurat
	KEBENARAN MENGGUNAKAN PROJEK	I
	ABSTRAK	ii
	ABSTRACK	iii
	PENGHARGAAN	iv
	JADUAL KANDUNGAN	v
	SENARAI JADUAL	vii
	SENARAI RAJAH	x
I	PENGENALAN	1
	Latar belakang tempat kajian	1
	Latar belakang masalah	4
	Pernyataan masalah	12
	Objektif kajian	15
	Kepentingan kajian	16
	Batasan kajian	17
II	SOROTAN LITERATUR	18
	Konsep dan sejarah Institusi Pengajian Pondok di Kedah	18
	Pengurusan kurikulum	21
	Pengurusan kokurikulum	25
	Pengurusan kewangan	31
	Pengurusan sumber manusia	35
III	METODOLOGI KAJIAN	45
	Kerangka konseptual	45
	Definisi operasional	50
	Amalan pengurusan	50
	Institusi Pengajian Pondok	50
	Angkubah kajian	50
	Angkubah bersandar	50
	Perancangan	51
	Pengelolaan	51
	Penstafan	52
	Kepimpinan	52
	Pengawalan	53
	Angkubah bebas	53
	Pengurusan kurikulum	54
	Pengurusan kokurikulum	54
	Pengurusan kewangan	54
	Pengurusan sumber manusia	55

	Hipotesis kajian	55
	Lokasi kajian	56
	Responden kajian dan persampelan	56
	Sumber data	57
	Prosedur kajian	58
	Soul selidik kajian	60
	Pengukuran kajian	61
	Penganalisisan data	64
IV	HASIL KAJIAN DAN PERBINCANGAN	65
	Pendahuluan	65
	Pengurusan kurikulum	66
	Penguruson kokurikulum	73
	Pengurusan kewangan	81
	Pengurusan sumber manusia	89
	Pengurusun lnstitusi Pengajian Pondok	97
	Pengujian hipotesis	105
V	RINGKASAN DAN KESIMPULAN	107
	Ringkasan	107
	Persoalan kajian	109
	Objektif kajian	110
	Kerangka konseptual	111
	Metodologi kajian	111
	Keputusan kajian	113
	Kesimpulan kajian	114
	Irnplikasi kajian	115
	Cadangan kajian	118
	Cadangan untuk kajian akan datang	122
BIBLIOGRAFI		124
LAMPIRAN A	Borang Soal Selidik	131
LAMPIRAN B	Senarai Sekolah Kajian	138
LAMPIRAN C	Model Pengurusan Kurikulum Oliva	139
LAMPIRAN D	Model Penguiusan Kewangan	140
LAMPIRAN E	Model Pengurusan Sumber Manusia	141
BIODATA		142

SENARAI JADUAL

Jadual	Perkara	Mukasurat
1	Senarai Institusi Pengajian Pondok (IPP) di daerah Baling	3
2	Senarai IPP di Kedah pada kurun ke 19M	20
3	Senarai IPP di Kedah pada awal kurun ke 20M	20
4	Peratus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Perancangan Dalam Pengurusan Kurikulum	66
5	Peratus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Pengelolaan Dalam Pengurusan Kurikulum	67
6	Peratus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Kepimpinan Dalam Pengurusan Kurikulum	69
7	Peratus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Pengawalan Dalam Pengurusan Kurikulum	70
8	Taburan Bilangan dan Peratus Sekolah Bagi Setiap Fungsi Pengurusan Mengikut Tahap Pelaksanaan Amalan Pengurusan Dalam Pengurusan Kurikulum	71
9	Peratus Skor Setiap Fungsi Pengurusan Dalam Pengurusan Kurikulum	72
10	Peratus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Perancangan Dalam Pengurusan Kokurikulum	74
11	Peratus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Pengelolaan Dalam Pengurusan Kokurikulum	75
12	Peratus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Kepimpinan Dalam Pengurusan Kokurikulum	76
13	Peratus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Pengawalan Dalam Pengurusan Kokurikulum	78

14	Taburan Bilangan dan Peratus Sekolah Bagi Setiap Fungsi Pengurusan Mengikut Tahap Pelaksanaan Amalan Pengurusan Dalam Pengurusan Kokurikulum	79
15	Perutus Skor Setiap Fungsi Pengurusan Dalam Pengurusan Kokurikulum	80
16	Peratus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Perancangan Dalam Pengurusan Kewangan	81
17	Perutus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Pengelolaan Dalam Pengurusan Kewangan	83
18	Perutus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Kepimpinan Dalam Pengurusan Kewangan	84
19	Peratus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Pengawalan Dalam Pengurusan Kewangan	85
20	Peratus Skor Setiap Fungsi Pengurusan Dalam Pengurusan Kewangan	86
21	Taburan Bilangan dan Peratus Sekolah Bagi Setiap Fungsi Pengurusan Mengikut Tahap Pelaksanaan Amalan Penguruscan Dalam Pengurusan Kewangan	88
22	Peratus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Perancangan Dulam Pengurusan Sumber Manusia	89
23	Peratus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Pengelolaan Dulam Pengurusan Pengurusan Sumber Manusia	90
24	Perulus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Kepimpinan Dulam Pengurusan Sumber Manusia	92
25	Peratus Skor Setiap Item Bagi Fungsi Pengurusan Pengawalan Dalarn Pengurusan Sumber Manusia	93
26	Taburan Bilangan dan Peratus Sekolah Bagi Setiap Fungsi Pengurusan Mengikut Tahap Pelaksanaan Amalan Pengurusan Dalam Pengurusan Sumber Manusia	95

27	Peratus Skor Setiap Fungsi Pengurusan Dalam Pengurusan Sumber Manusia	96
28	Taburang Bilangan dan Peratus Skor Item Pengurusan Mengikut Tahap Pelaksanaan Amalan Pengurusan Bagi Setiap Fungsi Pengurusan Dalam Pengurusan IPP	97
29	Perutus Skor Setiap Fungsi Pengurusan Dalam Pengurusan IPP	98
30	Taburan Bilangan dun Peratus Sekolah Mengikut Tahap Pelaksanaan Amalan Pengurusan Bagi Setiap Fungsi Pengurusan Dalam Pengurusan IPP	99
31	Taburan Bilangan dan Peratus Skor Item Pengurusan Mengikut Ketinggian Tahap Pelaksanaan Amalan Pengurusan Bagi Setiap Kat egori Pengurusan Dalam Pengurusan IPP	100
32	Perutus Skor Setiap Kategori Pengurusan Dalam Pengurusan IPP	101
33	Taburan Bilangan don Peratus Sekolah Mengikut Tahap Pelaksanaan Amalan Pengurusan Bagi Setiap Kategori Pengurusan Dalam Pengurusan IPP	104
34	Peralus Skor Fungsi Pengurusan dan Kategori Pengurusan Dalam Pengurusan IPP Secara Keseluruhan	105

SENARAI RAJAH

Rajah	Perkara	Mukasurat
1	Rajah Menunjukkan Corak Perkembangan Kurikulurn	22
2	Carla Aliran Penyediaan Belanjawan	33
3	Model Pengurusan Dalam Organisasi	48
4	Kercrngka Konseptual Pelaksanaan Amalan-Amalan Pengurusan Dalam Pengurusan Institusi Pengajian Pondok	49

Sclcolah Siswazah
(Graduate School)
Universiti Utara Malaysia

PERAKUAN KERJA KERTAS PROJEK
(Certification Of Project Paper)

Saya, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

MD. ZUKI BIN HASHIM

calon untuk Ijazah
(candidate for the degree of) Sarjana Sains (Pengurusan)

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

PENGURUSAN INSTITUSI PENGAJIAN PONDOK DI DAERAH BALING:

SATU ANALISIS.

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projok
(as it appears on the title page and front cover of project paper)

bahawa kertas projek tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan, dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
(that the project paper is acceptable in form and content, and that a satisfactory knowledge of the field is covered by the project paper).

Nama Penyelia
(Name of Supervisor): Tuan Syd Abdul Rahman b. Syd Zin

Tandatangan
(Signature) : [signature]

Tarikh
(Date) : 11/11/1997

BAB 1

PENGENALAN

Kelahiran Institusi Pengajian Pondok (IPP) di Malaysia sudah bermula sejak zaman awal kedatangan Islam ke Tanah Melayu lagi (Abdullah, 1995). Penulisan mengenai sejarah IPP dan sistem pengajaran dan pembelajarannya telah banyak dibukukan. Namun begitu penulisan atau penyelidikan mengenai pengurusan IPP masih lagi kurang. Justeru itu penyetidikan dan penulisan ini akan cuba merintis jalan ke arah tersebut untuk membuka jalan kepada generasi akan datang mempertingkalkan kefahaman mereka mengenai institusi ini dan sistem pengurusannya.

Latar Bdakang Tempat Kajian

Baling merupakan salah sebuah daerah yang terletak di bahagian timur negeri Kedah yang berkongsi sempadan dengan Thailand. Menurut Majlis Daerah Baling (1996) daerah Baling merupakan daerah yang kedua terbesar di negeri Kedah Darul Aman yang mempunyai keluasan 933.78 km persegi atau 152,900.65 hektar.

The contents of the thesis is for internal user only

BIBLIOGRAFI

Ab Alim Abdul Rahman (*1994), Pengurusan Kokurikulum*, Kuala Lumpur: PenerbitFajar Bakti Sdn. Bhd.

Abd. Halim El-Muhammady et. al. (1994), ***Pendidikan Islam: Peranannya Dalam Pembangunan Ummah***, Selangor: Persatuan Bekas Mahasiswa Islam Timur Tengah.

Abdullah Ishak (1995), ***Pendidikan Islam dan Pengaruhnya di Malaysia***, Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka

Abdul Wahab Jamaluddin (1992), Kajian Pelaksanaan Pengurusan Program Kokurikulum Di Sekolah-Sekolah Rendah Di Malaysia, ***kertas kerja dibentang dalam Seminar Nasional Ke-2 Pangurusan Pendidikan, 26-28 November 1992, Institut Aminuddin Baki***

Ahmad Jelani Halim (1989), Sistem Pendidikan Melayu (Islam) Tradisional Merujuk Kepada Sistem Pendidikan Pondok Di Kedah: Asal Usul Dan Perkembangannya Hingga 1957, ***Tesis Sarjana, Universiti Sains malaysia***

Ahmad Saman Mohd Nawawi (1986), " Pengurusan Sekolah: Satu Cabaran " dalam Jemaah Nazir Sekolah Persekutuan, ***Jurnal Kementerian Pelajaran Malaysia, 68, Jun 1986, p: 29 - 45***

Azmi Zakaria (1992), Pengurusan Sekolah Menengah Agama: Satu Tinjauan Kritis, ***kertas kerja yang dibentang dalam Seminar nasional Ke-2 Pengurusan Pendidikan, 26-28 November 1992, Institut Aminuddin Baki***

Berenson, M.L. and Levine D.M (1996), ***Basic Business Statistics: Concepts and Applications***, New jersey: Prentice-Hall International, Inc.

Blazek, J. (1996), ***Financial Planning for Nonprofit Organizations***, New York: John Wiley & Sons Inc.

Campbell, Roald F., Corbally, John E. and Nystrand Raphael, (1988), ***Pengenalan Pentadbiran Pendidikan***, (Abdul Rahman Md Aroff dll,) Selangor: Penerbit Universiti Pertanian Malaysia.

Cascio, W.F. (1995), ***Pengurusan Sumber Manusia: Produktiviti, Kualiti Kehidupan Bekerja, Keuntungan,*** (Mohd Salmi Mohd Sohod dan Siti Nadzrah Sheikh Omar), Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka.

Che Nun Mohd Ali, (1990), Pengurusan dan Pembangunan Tenaga Manusia Di Universiti Kebangsaan Malaysia, ***kertas kerja yang dibentang dalam Seminar Pentadbiran Universiti Kebangsaan Malaysia,*** 6-7 **Mac 1990.**

Crainer, S. (1996), Key ***management Ideas,*** London: Pitman Publishing

Dessler, G. (1997), Human ***Resource Management,*** New Jersey: Prentice Hall International, Inc.

Doll, R.C. (1995), ***Curriculum Improvement: Decision Making and*** Process, Boston: Allyn & Bacon

Dorahim Maidin (1997), Pengajian Al-Quran Di Sekolah-Sekolah Pondok: Pengkhususan Di Pondok Haji Omar Parit Panjang, Kedah, ***Latihan Ilmiah Universiti Malaya***

Drucker, P.F. (1988), ***Management:*** Tusks, ***Responsibilities, Practices,*** London: Heinemann Profesional Publishing

Everard K.B. and Morris G. (1996), ***Effective*** School ***Management,*** London: Paul Chapman Publishing Ltd

French, W. L. (1990), ***Human Resources Management,*** Boston: Houghton Mifflin Company

Gratus, J. (1990), ***Give and Take,*** London: BBC Books

Griffin, R.W. (1996), ***Management,*** Boston: Houghton Mifflin Company

Halimah Che Isa (1994), Institusi Pengajian Pondok: Satu Kajian Khusus Tentang Kernampuannya Daiam Melahirkan Para Pendakwah Yang Berwibawa. Satu Kajian Di Pasir Mas, ***Latihan Ilmiah Universiti Malaya***

Harvey, D. and Bowin, R.B. (1996), ***Human Resources Management: An Experiential*** **Approach, New** Jersey: Prentice Hall

Hart, J. (1993). ***Successful Financial Planning and Management in Schools,*** London: Longman School Management Resources

Hasan Langgulung, Dr., Prof., (1991), ***Pendidikan Islam Menghadapi Abad Ke-21,*** Shah Alam: Hizbi

Henson, K.T. (1995), ***Curriculum Development for Education Reform,*** New York: HerperCollinsCollegePublishers

Ibrahim Ahmad Bajunid (1985), " Amalan dan Cabaran Pengurusan Pendidikan di Malaysia: Satu Tinjauan Kritikal ", ***kertas kerja dibentang dalam Seminar Pendidikan, 21 - 22*** **September 1985**

Ismail Mat, ***Ulama Silam Dalam Kenangan,*** ed. al. (1993), Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.

Jabatan Pendidikan Kedah, ***Operasi Cerdik III,*** Kedah: Jabatan Pendidikan Negeri Kedah

Jackson, H.K. and Frigon, N.L. (1994), ***Management 2000,*** **New York:** Van Nostrand Reinhold

Kamarudin Kachar (1989), ***School Administration In Malaysia,*** Kuala Lumpur: Teks Publishing Sdn. Bhd.

Kaufman, R. and Grise P. (1995), ***Auditing Your Educational Strategic Plan:*** Making **A Good *Thing Better,*** California: Corwin Press, Inc.

Kementerian Pendidikan Malaysia (1994) , ***Garis Panduan Perakaunan dan Kewangan Sekolah,*** Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Koontz, H. and Wiehrich, H. (1991), ***Pengurusan,*** (Mohd Salmi Mohd Sohod dan Siti Nadzrah Sheikh Omar), Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Laios, A. (1995), " Administrative Responsibilities of the Coach " ***International Journal of Educational Management Vol. 9, No. 1, 1995,*** **p:** ***10 - 12***

________ (1995), " School Versus Non-School Sports: Structure, Organization and Function in Greece, Europe and the USA ", ***International Journal*** **of** ***Educational Management, Vol. 9, No. 1,*** **1995, *p: 4* - 9**

Levacic, R. et. al.(1989) ***Financial Management in Education,*** Philadelphia: Open University Press

Lim The Eng (1986), " Pentadbiran Sekolah dan Peranan Guru Besar " **dalam** Jemaah Nazir Sekolah Persekutuan, ***Jurnal Kementerian Pelajaran Malaysia, 68, Jun 1986, p: I - 9***

Lorsch, J.W. (1986), et. al., ***Handbook*** of ***Organizational Behavior,*** New Jersey: Prentice Hall Inc.

Lunenburg, Fred C. and Ornstein, Allan C. (1996), ***Educational Administration: Concepts*** and ***Practices,*** Belmont: Wadsworth Publishing Company.

M. Dawam Rahardjo, ed. al. (1988), ***Pesantren dan Pembaharuan,*** Jakarta: Lembaga Penelitian, Pendidikan dan Penerangan Ekonomi dan Sosial.

Mahathir Mohamad (1984), ***Laporan Jawatankuasa Kabinet Mengkaji Pelaksanaan Dasar Pelajaran,*** Kuala Lumpur: Kementerian Pelajaran Malaysia

Main, A. et. al. (1985), ***Educational Staff Development,*** London: Croom Helm.

Majlis Daerah Baling (1996), ***Laporan Pemeriksaan: Rancangan Struktur Majlis Daerah Baling*** 1992 - 2010, Kedah: Majlis Daerah Baling.

McMillan, J.H. (1996), ***Educational Research Fundamentals for The Consumer,*** New York: HarperCollinsCollegePublishers

McQuade, F. and Champagne, D.W. (1995), ***How To Make A Better*** School, Boston: Allyn and Bacon

Mohamed Nor Che Noh (1990), ***Asas-Asas Pendidikan: Satu Pengenalan,*** Petaling Jaya: Flo Enterprise Sdn. Bhd.

____________________ (1985), " Beberapa Pertimbangan Dalam Pengelolaan dan Pentadbiran Program Kokurikulum Di Sekolah ", ***Jurnal Kementerian Pelajaran Malaysia, 67, Dis. 1985, p: 49 - 55***

Mohd. Kamal Hassan (1988), ***Pendidikan*** don ***Pembangunan: Satu Perspektif Bersepadu,*** Kuala Lumpur: Nurin Enterprise

Mohd. Napiah Bin Abdullah, (1989) " Pengajian Hadis Di Institusi Pondok: Satu Kajian Di Daerah Baling, Kedah "*Islamiyat*, IO, *31-42*.

Mohd Nor Haji Yusof (1989), Sistem Pengajian Pondok di Daerah Sik: Satu Kajian, *Latihan Ilmiah Universiti Malaya*

Mondy, R.W. and Premeaux, S.R. (1995), Management: Concepts, Practices, *and Skills*, New Jersey: Prentice Hall, Inc.

Musaazi, J.C.S. (1982), *The Theory* and *Practice* of *Educational Administration*, London: Macmillan Publishers

Naceur Jabnoun (1994), *Islam* and *Management*, Kuala Lumpur: Institut Kajian Dasar.

Norhayati Rashid (1997), Institusi Pendidikan Zaman Abbasiyah, *Latihan Ilmiah, Universiti* Malaya

Olivia, P.F. (1992), Developing *fhe Curriculum*, New York: harper Collins*Publishers*

Omardin Ashaari *(1996), Pengurusan Sekolah: Swfu Panduun Lengkap*, Kuala Lumpur: Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.

________________ (1997), *Pengurusan Persatuan: Suatu Panduan Lengkap*, Kuala Lumpur: Utusan Publications & Distibutors Sdn. Bhd.

Omar Mohd. Hashim, (1993), *Pendidikan: Persoalan, Penyelesaian dan Harapan*, Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka.

Ornstein, A.C. and Hunkins, F. (1993), *Curriculum Faoundations, Principles and Theory*, Boston: Allyn and Bacon

Persatuan Kebangsaan Pengetua-Pengetua Sekolah Menengah Malaysia (PKPSM) Cawangan Selangor (1995), *Panduun Tugas Staf Sekolah*, Petaling Jaya: PKPSM Cawangan Selangor

Preddy, M. et. al. (1989), *Management In Education: Approaches* To *Curriculum Management*, Philadelphia: Open University Press

Razali Arof (1991), *Penganlar Kuiikulum*, Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka

Richards, J. (1994) " The Finance of Schools in British Columbia "*International Journal of Educational Management* 4, Ip: 4-7

Riches, C. and Morgan, C. (1989), et. al., *Human* Resources *Management in Education*, Philadelphian: Open University Press

Rosnah Selamat (1995), Pengurusan Kurikulum Sekolah Menengah dun Hubungannya Dengan Pencapaian Akademik, *Tesis Sarjana, Universiti Utara Malaysia*

Rosnani Hashim (1996), *Educational Dualism in Malaysia: Implications* for Theory and *Practice*, Kuala Lumpur: Oxford University Press

Rue L.W. and Byars, L.L. (1995), *Management: Skills and* Application, Chicago: Irwin

Schuler, R.S. and Toungblood S.A. (1988), *Effective* Personnel *Management*, Singapore: Harper & Row Publishers.

Shoemaker, C.J.(1995), *Administration and Management* of Programs for *Young* Children, New jersey: Merrill

Smith, M.E. (1994), *Evaluating* Management Development, *Training* and *Education*, Cambridge: Gower Publishing Co. Ltd.

Smith, R. (1995), Successful School *management*, New York: Cassell

Sulaiman Ngah Razali (1996), *Analisis Data Dalam Penyelidikan Pendidikan*, Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka

Suriyati Othman (1996), Konsep Pengurusan Cemerlang Dalam Sektor Perkhidmatan Awam Di Malaysia: Satu Penilaian Awal Di Jabatan Setiausaha Kerajaan Negeri Kedah, *Tesis Sarjana, Uninersiti Utara Malaysia*

Sutherland, J., Canwell, D. and Merrills, S. (1996), Human *Resoueces*, Kent: Hodder & Stoughton

Syd Abdul Rahman Syd Zin (1994), Kekerapan Menggunakan Amalan-Amalan Komunikasi Kepengurusan di Kalangan Pegawai-Pegawai Pengurusan dan Profesional Negeri Melaka, *Tesis Sarjana, Universiti Pertanian Malaysia*

Taufik Abdullah and Sharon Siddique, et. al. (1986), *Islam* and *Society In Southeast Asia*, Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.

Tanner, D. and Tanner L. (1995), *Curriculum* Development: Theory *Into Practice*, New Jersey: Prentice Hall

Thompson A.A. and Strickland, A.J. (1996), *Strategic Management: Concepts &* Cases, Chicago: Irwin.

Torrington, D. and Weightman, J. (1994), *Effective Management People* and *Organization*, New York: Prentice Hall International.

Unit Dakwah Dan Kepimpinan (1989), *Pengurusan Dan Teknik Dakwah Islamiah Sekolah-Sekolah Menengah*, Kuala Lurnpur: Bahagian Pendidikan Islam, Kementerian Pendidikan Malaysia

Walford, G. ed. al. (1991), *Private Schooling: Tradition, Change* And *Diversity*, London: Paul Chapman Publishing Ltd.

Wan Azmi Ramli (1994), *Pengurusan Masa Kini*, Kuala Lurnpur: Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.

Wan Liz Ozman Wan Omar (1996), *Pengurusan Islam Abad Ke-21: Revolusi* Pengurusan *Untuk Keunggulan Sektor Awam dan Korporat*, Kuala Lurnpur: Utusan Publications & Distributors SB

Weygandt, J.J., Kieso, D.E. and Kell, W.G. (1996), *Accounting Principles*, New York: John Wiley & Sons, Inc.

Wiersma,W. (199 1), Research *Methods in Education*, Boston:Allyn & Bacon

Wisalaporn, S. (1985), Problems and Opinions of Islamic Private School Administrators in Southern Border Provimces, Research *Paper, Srinakharinwirot University, Thailand.*

Yin Cheong Cheng (1994), "Effectiveness of Curriculum Change in School: An Organizational Perspective "*International* Journal of Educational Management, Vol. 8, No. 3, *1994, p:* 26 - 34

Zainal Abidin Mohamed (1994), *Penguiusan Strategi*, Kualu Lumpur: Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.

Zainal Kling (1977), *Masyarakat Melayu*, Kuala Lumpur: Utusan Publications & Distributors